

BOSNA I HERCEGOVINA
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
BOSNIA AND HERZEGOVINA

URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Musala 9, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 47 40, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Broj : 01 –

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

MINISTARSTVA ZA CIVILNE POSLOVA I KOMUNIKACIJE
ZA 2002 GODINU

Sarajevo , jul 2003. godine

SADRŽAJ

1.	MIŠLJENJE REVIZORA	3
2.	NALAZI I PREPORUKE	4
2.1.	Sistem internih kontrola	4
2.1.1.	Pravila i procedure trošenja	4
2.1.2.	Informacioni sistem Ministarstva	4
2.2.	Izvršenje Budžeta	5
2.3.	Finansijski izvještaji i računovodstvo	7
2.3.1.	Tekući izdaci	7
2.3.2.	Kapitalni izdaci	8
2.3.3.	Programi posebne namjene	8
2.3.4.	Popis - inventarisanje	9
2.3.5.	Obaveze iz ranijih godina	9
2.4.	Projekat CIPS	10
2.4.1.	Uvod i nalazi revizije tehničkog aspekta projekta CIPS	10
2.4.2.	Istorija projekta i nalazi finansijskog aspekta projekta CIPS	12
2.4.3.	Interne kontrole menadžmenta	21
2.4.4.	Knjigovodstveno obuhvatanje projekta	22
3	OSVRT NA OBAVLJENU REVIZIJU ZA 2001	22
4.	REZIME	23

1. MIŠLJENJE REVIZORA

- 1.1. Kancelarija za reviziju finansijskog poslovanja Institucija Bosne i Hercegovine izvršila je reviziju finansijskih izvještaja i značajnih odluka rukovodstva u **MINISTARSTVU ZA CIVILNE POSLOVE I KOMUNIKACIJE**, (u daljem tekstu : Ministarstvo), za finansijsku 2002. godinu.
- 1.2. Rukovodstvo Ministarstva odgovorno je za efikasno poslovanje koje treba biti u saglasnosti sa zakonskom regulativom. Ova odgovornost uključuje podnošenje pouzdanih izvještaja o poslovanju u godišnjem finansijskom izvještaju.
- 1.3. Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o tim finansijskim izvještajima u saglasnosti sa generalno usvojenim revizorskim standardima, te u skladu sa članom 13. Zakona o reviziji finansijskog poslovanja Institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH br. 17/99) izvijestimo o sljedećem :
 - da li su računi sastavljeni u skladu sa važećom zakonskom regulativom ;
 - da li godišnji računi odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine ;
 - o ekonomičnosti, efikasnosti i uspješnosti kojim je Ministarstvo koristilo sredstva u obavljanju svojih funkcija ;
- 1.4. Reviziju smo obavili u skladu sa generalno prihvaćenim revizorskim standardima i standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizorskih institucija – INTOSAI. Ovi standardi zahtjevaju da reviziju planiramo i obavimo s ciljem postizanja razumne osnove za procjenu da li finansijski izvještaji predstavljaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine. Stoga je revizija ispitivala uzorak značajnih transakcija i odluka rukovodstva

Smatramo da revizija koju smo obavili pruža razumnu osnovu za naše mišljenje.

Kancelarija za reviziju izražava rezervu na Finansijske izvještaje Ministarstva za 2002. godinu u pogledu stavki koje se odnose na sljedeće:

- **pravila i kriteriji kojima se reguliše pravo i visina pojedinih troškova nisu doneseni i usvojeni kao pisane procedure kojima se postiže veća ekonomičnost i efikasnost u trošenju javnog novca (tačka 2.1.1, 2.3.1, 2.3.3.);**
- **Ministarstvo nije u svim slučajevima postupalo saglasno zakonskim propisima koja regulišu javne nabavke (tačka 2.3.1);**
- **stalna sredstva koja se nalaze kod MUP-ova, a koja se odnose na opremu za izdavanje pasoša, nisu evidentirana popisom niti su usaglašena sa knjigovodstvenim evidencijama u poslovnim knjigama Ministarstva (tačka 2.3.4.);**
- **postoji rizik za realizaciju potencijalnih obaveza iz ranijeg perioda koji može nastati kao posljedica sudskog spora za neplaćene obaveze za Zagrebački velesajam u iznosu od 134.965 KM (2.3.5.).**
- **određeni strukturni elementi kojima se postiže veća efikasnost vezano za CIPS projekat, nedostaju ili su nedovoljno jasni (tačka 2.4.);**
- **preporuke za otklanjanje određenih nedostataka uočene tokom predhodne revizije za 2001. godinu, nisu upotpunosti izvršene, niti su preduzete aktivnosti na njihovoj implementaciji (tačka 3.);**

2. NALAZI I PREPORUKE

2.1. Sistem internih kontrola

Revizija je uočila određene nedostatke u sistemu internih kontrola u dijelu koji se odnosi na donošenje određenih pravila, procedura i kriterija kojima se reguliše trošenje pojedinih sredstava iz Budžeta. Ministarstvu je skrenuta pažnja na ovaj nedostatak i tokom revizije finansijskih izvještaja za 2001. godinu, ali tim povodom Ministarstvo nije ništa učinilo.

2.1.1. Pravila i procedure trošenja

Revizijom je utvrđeno da Ministarstvo nema utvrđena pravila kojima se regulišu troškovi budžetskih sredstava koji se odnose na službena putovanja, upotrebu fiksnih i mobilnih telefona, nabavke kancelarijskog materijala, goriva, opravki i održavanja vozila, korištenja reprezentacije, stručnog obrazovanje, prevodilačkih usluga i drugo.

Takođe, Ministarstvo nije utvrdilo pravila potrošnje za pojedine naknade zaposlenima kao što su naknade za prevoz sa posla i na posao, naknade troškova smještaja, naknade za odvojeni život i naknade za privremene i povremene poslove.

Revizija preporučuje da Ministarstvo donese svoja interna pravila potrošnje kojima se regulišu kriteriji i procedure trošenja sredstava budžeta, čime se postiže ekonomičnost i efikasnost poslovanja. Navedena pravila potrošnje definišu postupke kojima se stiču prava na ostvarivanje pojedinih troškova i odobravanje nastalih troškova od strane ovlaštenih lica. Navedena pravila potrebno je donijeti do donošenja ovih pravila od strane Ministarstva za trezor.

2.1.2. Informacioni sistem Ministarstva

U Ministarstvu postoje različiti informacioni podsistemi koji nisu međusobno uvezani u jednu cjelinu. Za kancelarijsko poslovanje u Ministarstvu se koriste pojedinačni kompjuteri koji rade na operativnom sistemu Windows 98 koristeći nelicencirane MS Office softverske pakete.

Koristeći nelicenciran softver Ministarstvo se izlaže riziku pravnih posljedica kršenja autorskih prava, i riziku nepredviđenih troškova održavanja nelicenciranih softverskih paketa, što bi trebalo uzeti u obzir pri kreiranju razvojnih planova.

U sklopu informacionog sistema nalazi se i centralna baza podataka o pasošima. Utvrđeno je da centralna baza podataka sa izdatim pasošima poslije 2000-te godine nije ažurna i da se ne vrši redovna dopuna sa novim podacima. Iz NOC Banja Luka, MUP Tuzla, MUP Mostar, MUP Livno, te DKP mreže, podaci o izdatim pasošima poslije šestog mjeseca 2000-te ne unose se u centralnu bazu podataka, tako da se može konstatovati da ažurna centralna baza podataka o izdatim pasošima ne postoji.

Ministarstvo bi trebalo uspostaviti adekvatnu kontrolu nad centralnom bazom podataka, obezbjediti da se neuvezani djelovi za izdavanje pasoša međusobno povežu te da se uspostavi redovna replikacija baze podataka.

- **Administrativna i organizacijska kontrola**

Ministarstvo nema jedinstven organizovan informacioni sistem koji bi povezao sve sektore i time umnogome olakšao međusobnu komunikaciju i bolju organizacionu kontrolu.

Revizija je utvrdila da odluka o razvojnom planu i drugim fazama informatizacije nije donesena na nivou cjelokupnog Ministarstva, što može dovesti do nesklada potreba i resursa i do međusobne nepodudarnosti različitih informacionih podsistema unutar Ministarstva.

U Ministarstvu rade ljudi koji imaju zaduženja za upravljanje i razvoj pojedinačnih informacionih podsistema, međutim ne postoje jasna zaduženja za upravljanje informacionim sistemom na nivou cjelokupnog Ministarstva. Nedovoljna organizacijska kontrola obzirom na broj informacija i dokumenata koji se svakodnevno obrađuju, može dovesti do neefikasnosti u radu Ministarstva.

Ministarstvo bi trebalo imati jasna zaduženja za upravljanje i razvoj informacionog sistema, kao i pisane procedure za sistemsku analizu, održavanje sistemskog softvera i kontrolu podataka kao preduslov za uspostavljanje administrativne i organizacijske kontrole.

- **Zaštita podataka i rezervne kopije**

Utvrđeno je da ne postoje interne pisane procedure o zaštiti i čuvanju fajlova kao ni pravila o pravljenju backup-a (rezervne kopije), te da se rezervne kopije ne prave redovno i na organizovan način.

Ne postojanje i ne pridržavanje pravila o pravljenju rezervnih kopija može prouzrokovati trajnim gubitkom bitnih podataka bez kojih bi rad Ministarstva bio otežan. Takođe, utvrđeno je da Ministarstvo kao nosioc aktivnosti izdavanja pasoša nije propisalo proceduru sa tehničkim detaljima o pravljenju rezervnih kopija na bazama podataka u mjestu izdavanja, što može dovesti do nestručnog rukovanja i oštećenja baze. Pored ovoga, nepostojanje procedure o pravljenju rezervnih kopija može služiti kao opravdanje za neredovno pravljenje rezervnih kopija i slanje u centralnu bazu podataka.

Potrebno je donijeti interna pravila o čuvanju i zaštiti podataka, kao i pravljenju rezervnih kopija, te voditi brigu da se rezervne kopije o svim bitnim podacima redovno prave.

2.2. Izvršenje Budžeta

Ukupno planirani troškovi Ministarstva prema usvojenom Budžetu za 2002. godinu iznosili su **21.084.435 KM**. Ministarstvo je tokom 2002. godine koristilo tekuće rezerve budžeta u iznosu od **225.715 KM**, a Odlukom Savjeta ministara u decembru 2002. godine odobreno je Ministarstvu da u programe posebne namjene unese planirana sredstva za Komisiju za usklađivanje redova vožnje u iznosu od **100.000 KM**, tako da su ukupna planirana sredstva Ministarstva za 2002. godinu iznosila **21.410.150 KM**. Ostvareni troškovi Ministarstva za 2002. godinu iznosili su **21.099.928 KM**, što je za **310.222 KM** manje od planiranih, ili što predstavlja ostvarenje **99%** od plana.

Ministarstvu su odobrena posebna sredstva iz tekuće rezerve budžeta u više navrata za određene namjene prema odlukama Savjeta ministara, i to za : nabavku kancelarijske opreme (15.000 KM), Državnu komisiju za granice (61.138 KM), delegaciju BiH na 90-om zasjedanju Međunarodne organizacije rada u Ženevi (15.975 KM), Komisiju za imenovanje sudija Suda BiH (24.600 KM), troškove sastanka CEMT grupe za putni prevoz (12.000 KM), dodatne troškove implementacije Projekta CIPS (47.850 KM), Komisiju za zaštitu podataka (6.210 KM), naknade zaposlenima za praznike (42.942 KM).

Ministarstvo nije prekoračio ukupne troškove u odnosu na Budžet za 2002. godinu.

Pregled izvršenja Budžeta Ministarstva za 2002. godinu prikazan je u narednoj tabeli :

PREGLED IZVRŠENJA BUDŽETA ZA 2002 godinu

Tabela br. 1.

Iznosi u KM

Red br.	Vrsta rashoda	Odobreno Budžetom 2002	Pre - raspodjela Budžeta 2002	Tekuće rezerve Budžeta 2002	Budžet 2002 (4+5)	Ostvarenje Budžeta 2002	Odstupanje (7-6)	Ind ex 7/6
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I.	Tekući izdaci	3.425.431	3.425.431	100.975	3.526.406	3.449.909	- 76.497	98
1.	Plate zaposlenih	2.011.770	2.026.770 *	0	2.026.770	2.021.478	- 5.292	100
2.	Naknade troškova zaposlenih	413.030	512.988 *	71.700	584.688	577.807	- 6.881	99
3.	Izdaci za materijal i usluge	758.413	653.455 *	16.975	670.430	624.422	- 46.008	93
4.	Izdaci za osig. i bank. usl.	17.820	17.820	0	17.820	14.116	- 3.704	79
5.	Ugovorene usluge	224.398	214.398 *	12.300	226.698	212.086	- 14.612	94
II.	Tekući grantovi	0	0	0	0	0	0	0
III.	Kapitalni izdaci	50.000	50.000	15.000	65.000	45.415	- 19.585	70
IV.	Programi posebne namj	17.609.004	17.709.004	109.740	17.818.744	17.604.604	- 214.140	99
1.	Državne komisije	480.000	480.000	61.513	541.513	488.082	- 53.431	90
2.	Sredstva za održavanje sistema izdavanja pasoša	600.000	600.000	0	600.000	558.150	- 41.850	93
3.	Pripremni poslovi za projekat CIPS	450.000	450.000	47.852	497.852	497.482	- 370	100
4.	Projekat CIPS	15.000.000	15.000.000	0	15.000.000	14.999.767	- 233	100
5.	Finansiranje operacija deminiranja	497.483	497.483	0	497.483	497.483	0	100
6.	Rezervisanje za proširenje obima i djelatnosti Minist.	517.935	517.935	0	517.935	514.383	- 3.552	99
7.	Agencija za Državnu službu	63.586	63.586	375	63.961	32.793	- 31.168	52
8.	Komisija za usklađivanje redova vožnje	0	100.000 **	0	100.000	16.464	- 83.536	16
	UKUPNO (I – IV)	21.084.435	21.184.435	225.715	21.410.150	21.099.928	- 310.222	99
	Broj zaposlenih	108	108	-	108	112	4	104

* Preraspodjelom budžeta prema odobrenju Trezora izvršeno je povećanje na platama zaposlenih u iznosu od 15.000 KM i naknadama troškova zaposlenih u iznosu od 99.958 KM, a smanjenje na izdacima za material i usluge u iznosu od 104.958 KM i ugovorenim uslugama u iznosu od 10.000 KM.

** Planirana sredstva za Komisiju za usklađivanje redova vožnje prema Odluci Savjeta ministara 100.000 KM.

Bez obzira što Ministarstvo nije prekoračilo pojedine stavke budžeta, niti ukupan godišnji budžet za 2002. godinu, očigledno je da Ministarstvo nije adekvatno izvršilo planiranje budžetskih stavki, što pokazuju ostvarene preraspodjele unutar pojedinih budžetskih stavki i povlačenje sredstava iz tekućih rezervi budžeta.

Takođe, Ministarstvo je sredstva predviđena za "proširenje obima djelatnosti" u iznosu od 514.383 KM utrošila za "sredstva održavanja sistema za izdavanje pasoša", odnosno za izdatke dodatnog štampanja pasoških knjižica.

Kancelarija za reviziju smatra da se procesu planiranja budžeta mora posvetiti više pažnje vodeći računa o potrebama Ministarstva prema stvarnom broju zaposlenih i zadacima i ciljevima koje Ministarstvo treba da ostvari.

2.3. Finansijski izvještaji i računovodstvo

Revizija je izvršila ispitivanje finansijskih izvještaja Ministarstva, i to posebno tekućih izdataka, kapitalnih izdataka i programa posebnih namjena i pribavila dovoljno dokaza za njihovu ocjenu.

2.3.1. Tekući izdaci

Tekući izdaci Ministarstva ostvareni u 2002. godini iznose ukupno 3.449.909 KM. Izdaci se odnose na plate i naknade zaposlenih, troškove za materijal i usluge, izdatke za bankarske usluge i ugovorene usluge. Uočene su određene nepravilnosti koje mogu imati uticaja na ekonomičnost i efikasnost trošenja javnog novca. Takođe, Ministarstvo nije u svim slučajevima postupilo u skladu sa zakonima koji regulišu proces nabavke materijala i usluga. Navedeno se odnosi na sljedeće :

- odluka o ograničenjima mobilne telefonije nije se primjenjivala konzistentno tokom cijele godine već samo u prva dva mjeseca 2002. godine. Ostvareni troškovi po ovom osnovu za 2002. godinu iznose 178.668 KM. Smatramo da se na pomenutim pozicijama sa određenim ograničenjima mogla ostvariti veća ekonomičnost poslovanja ;
- kod izdataka za kancelarijski materijal, koji su u 2002. godini ostvareni u iznosu od 178.668 KM, Ministarstvo nije izvršilo prikupljanje ponuda sa cijenama za robu ili objedinjavanje ovih potreba na godišnjem nivou i raspisivanje javnog oglasa. Javni oglas je objavljen u oktobru 2002. godine, međutim na osnovu njega nije izabran najpovoljniji dobavljač. Stvaranje obaveza po ovom osnovu odobravaju pomoćnici ministra iako ne postoji pismeno odobrenje odnosno prenosi ovlaštenja sa ministra na niže osoblje ;
- kod izdataka za gorivo, koji su ostvareni u ukupnom iznosu od 58.499 KM, ne postoje pisana pravila i kriteriji kojima se precizira ko ima pravo na ove izdatke i za koje namjene ;
- za usluge opravki i održavanja službenih vozila ostvarene u iznosu od 67.173 KM, nedostaju pravila koja preciziraju odobravanje troškova prije njihovog nastanka. Na taj način postigla bi se veća ekonomičnost u trošenju sredstava za ove namjene ;
- usluge za troškove štampanja obrazaca za dozvole u drumskom saobraćaju nisu izvršene putem javnog oglašavanja već internim prikupljanjem ponuda na osnovu zahtjeva za ponude. Mada su ovi troškovi ostvareni u iznosu od 49.592 KM, smatramo da je trebalo izvršiti javno oglašavanje obzirom da je bilo i dodatnog štampanja obrazaca ;
- za ostvarene troškove reprezentacije u iznosu od 58.387 KM ne postoje odluke o pravima i ograničenjima ovih troškova ;

- ostvarene naknade zaposlenima za prevoz sa posla i na posao ostvarene su u ukupnom iznosu od 84.596 KM. Ove naknade u nekim slučajevima su isplaćivane licima koja prema evidencijama prisustva na poslu nisu bila radno angažovana. Takođe, uočeno je da se ove isplate vrše i za druge relacije od onih koje su navedene u odlukama ;

Kancelarija za reviziju preporučuje da se preciziraju pravila potrošnje pojedinih sredstava i odrede kriteriji koji definišu pravo na korištenje pojedinih troškova i njihovo odobravanje od strane ovlašćenih lica. Ovim se postiže veća efikasnost poslovanja.

Takođe, Ministarstvo mora sve veće nabavke materijala i usluga vršiti prema pravilima o javnim nabavkama. Preporučujemo kod pojedinih stalnih nabavki, npr. kancelarijskog materijala i štampanja obrazaca, da se na osnovu godišnjeg plana nabavke unaprijed raspiše javni tender za odabir najpovoljnijeg ponuđača. Na taj način Ministarstvo će obezbijediti veću ekonomičnost u trošenju javnih sredstava.

2.3.2. Kapitalni izdaci

Kapitalni izdaci Ministarstva ostvareni su u iznosu od 45.415 KM. Revizijom nisu uočene nepravilnosti koje se odnose na nabavke stalnih sredstava Ministarstva.

2.3.3. Programi posebne namjene

Revizijom su obuhvaćena sredstva Programa posebnih namjena koji se finansiraju iz budžeta za 2002. godinu. Sredstva namijenjena za Projekat CIPS obrađena su u posebnom poglavlju 2.4. niže.

Pregledani su troškovi Komisije za državljanstva, Komisije za granice, Komisije za deminiranje, troškovi sredstava sistema izdavanja pasoša, troškovi na pripremnim poslovima za CIPS projekat i troškovi namijenjeni za proširenje djelatnosti. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti :

- angažovanje zaposlenih u komisijama i projektima i određivanje visine njihovih naknada izvršeno je bez pisanih pravila i kriterija ;
- za pojedine troškove komisija i projekata (reprezentacija, smještaj i sl.) ne postoje kriteriji kojima se definiše pravo i visina ovih troškova ;
- za ukradeno vozilo koje nije vlasništvo Ministarstva (korišteno od strane Komisije za deminiranje) plaćeni su troškovi njegovog pronalaženja agenciji koja se bavi ovom djelatnošću u Beogradu u iznosu od 2.543 KM. Plaćanje ovih troškova nije uobičajeno i nije pravdano odlukom ovlaštenog lica ili organa ;

Ministarstvo mora posvetiti veću pažnju racionalnosti trošenja sredstava iz budžeta koji pripadaju komisijama i programima posebnih namjena. Kancelarija za reviziju preporučuje da se precizno utvrde kriteriji utroška sredstava namijenjenih pojedinačno svakoj komisiji i programima za posebne namjene. Mišljenja smo da treba preciznije planirati sredstva za ove namjene.

2.3.4. Popis – Inventarisanje

Ministarstvo je izvršilo popis sredstava na dan 31.12.2002. godine i usaglasilo stvarno stanje sa stanjem u poslovnim knjigama. Međutim, stalna sredstva koja se nalaze u MUP-ovima, a koja se odnose na sredstva za izdavanje pasoša, nisu na dan 31. decembar 2002. godine popisana i usaglašena sa stanjem u poslovnim knjigama Ministarstva. Navedena nepravilnost nije vezana samo za 2002. godinu, već i predhodne godine. Ovo upućuje na zaključak da Ministarstvo nema evidencije koliko se tačno ovih sredstava nalazi u MUP-ovima koja su vlasništvo Ministarstva i kolika je njihova vrijednost.

Ministarstvo treba da preduzme aktivnosti da se sva stalna sredstva koja se nalaze kod MUP-ova, a koja su vlasništvo Ministarstva, u cjelosti popišu i usaglase sa poslovnim knjigama i knjigovodstvenim evidencijama Ministarstva.

2.3.5. Obaveze iz ranijih godina

Ukupne obaveze evidentirane u Ministarstvu koje se odnose na predhodne godine iznose 204.499 KM.

Obaveze iz 2001. godine odnose se na potencijalne obaveze koje mogu nastati kao posljedica sudskog spora za stvorene troškove za učešće Bosne i Hercegovine na međunarodnom Zagrebačkom velesajmu u iznosu od 134.965 KM zajedno sa sudskim troškovima i kamatama.

Ostale potencijalne obaveze prema dobavljačima iz 2001. godine, za koje postoje opomene za plaćanje, iznose ukupno 8.654 KM.

Obaveze prema Komisiji za usklađivanje redova vožnje po osnovu naknada zaposlenima za 2002. godinu iznose ukupno 60.564 KM (44.100 KM neto naknade i 16.464 KM porezi na naknade). Radi se o obavezama prema odluci Savjeta ministara donesenoj u decembru 2002. godine za retroaktivnu isplatu naknada zaposlenima u komisiji koja nije realizovana.

Ostale manje obaveze iz 2002 godine iznose 316 KM.

Obaveze iz ranijih godina predstavljaju potencijalne obaveze Ministarstva za koje postoji rizik da mogu biti plaćene u budućem periodu na teret sredstava budžeta.

2.4. Projekat CIPS

2.4.1. Uvod i nalazi revizije kroz tehnički aspekt projekta CIPS

Projekat CIPS ima osnovni cilj da realizuje tzv. Civilni registar, odnosno centralnu bazu podataka o građanima i vozilima. Centralna baza smještena je u Sarajevu, a njena kopija u Banja Luci. U tom cilju u okviru projekta se u svim opštinama u BiH realizuje tzv. Državni portal, tj. skup mjesta za akviziciju zahtjeva i podataka građana, te jedinstvena Komunikaciona mreža (BH NGN) za uvezivanje svih ovih dijelova sistema. Projekat treba da realizuje proizvodnju sljedećih dokumenata: ličnih karata, vozačkih dozvola, saobraćajnih dozvola i pasoša u centru za proizvodnju dokumenata u Banja Luci, kao i da integriše podatke tih dokumenata u centralnu bazu podataka u NOC Sarajevo (Network Operation Center).

Infrastrukturu koja se realizuje ovim projektom koristiće i ostali državni organi i entitetski informacijski sistemi, a kasnije i komercijalni korisnici, u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka.

Izmjenom broja lokacija na kojima će se štampati dokumenti (sa 20 na 1), projekat CIPS ima novu strukturu lokacija po hijerarhiji :

- NOC Sarajevo P lokacija ... centralna evidencija,
- NOC Banja Luka ... rezervna evidencija i štampanje,
- D lokacija ... regionalni centri za spremanje i kontrolu podataka,
- C lokacije (C1,C2,C3,C4) ... obrada zahtjeva, akvizicija (zavisno od veličine lokacije),
- M lokacija ... mobilna lokacija, obrada zahtjeva i akvizicija.

Preduslov za početak implementacije CIPS projekta predstavljalo je usvajanje seta zakona iz oblasti koje se zahtjevaju CIPS projektom. Radi se o sljedećim zakonima :

- Zakonu o jedinstvenom matičnom broju,
- Zakonu o prebivalištu i boravištu građana BiH,
- Zakonu o ličnoj karti,
- Zakonu o zaštiti ličnih podataka,
- Zakonu o centralnoj evidenciji i razmjeni podataka

Projekat CIPS obuhvata :

- Izgradnju informacionog sistema koji obuhvata :
 - nomenklature (šifarnike),
 - podsistem baze podataka o jedinstvenom matičnom broju, prebivalištu i boravištu državljana BiH (Civilni registar – CRS) i ličnim kartama (Zajednički sistem identifikacije građana – CCIS) ,
 - podsistem baze podataka vozačkih dozvola (Zajednički sistem vozačkih dozvola – CDLS),
 - podsistem baze podataka registrovanja vozila (Sistem saobraćajnih dozvola – VRCS),
 - podsistem baze podataka putnih isprava (Pasoški sistem – PASSYS),
- Izdavanje identifikacionih dokumenata,
 - lične karte,
 - vozačke dozvole,
 - saobraćajne dozvole,
 - putne isprave (izdaju se),
- Ostale aktivnosti
 - definisanje arhitekture CIPS projekta
 - definisanje standarda,
 - definisanje lokaliteta obrade i potrebne opreme,
 - definisanje tehničke osnovice,
 - definisanje tehničkih karakteristika identifikacionih dokumenata (lična karta i vozačka dozvola),
 - definisanje mreže i komunikacije,

- razvoj aplikativnog softvera,
- obuka korisnika aplikacije,
- sigurnost, tajnost i zaštita podataka,
- veze sa eksternim korisnicima,
- održavanje sistema

Ugovor sa firmom «Siemens» definisan je kroz dvije faze rada iz Aneksa I, uz opcije koje su ponuđene od Siemens-a u istom aneksu. Vrijednost ugovora za dvije faze rada definisana je u Aneksu II, i iznosi 16.857.099 EUR (32.969.620 KM). Vrijednost opcija iznosi 819.782 EUR (1.603.354 KM)

Faza 1 uključuje implementaciju sistema civilnog registra (registra građana CRS), Jedinstvenog sistema identifikacionih dokumenata građana (CCIS), Jedinstvenog sistema vozačkih dozvola (CDLS), scanning aplikaciju, instalaciju 23 razdjelnika, i testiranje LAN instalacije. Ova faza do detalja uključuje implementaciju centralnog sistema personalizacije, NOC, RS NOC, 20 D lokacija i 25 C lokacija. Prva faza uključuje roll out (raspakivanje sistema) i izdavanje ID kartica sa 500.000 ličnih karata i 200.000 vozačkih dozvola. Ona dalje uključuje isporuku opreme za projekat. Ova faza pokriva pripremu sljedećih podsistema :

- Sistem registracije građana (CRS)

Sistem registracije građana u znatnoj mjeri se odnosi na Software aplikacije i baze podataka uključujući i dokumentaciju i obuku osoblja. Registar građana mora se obezbijediti da bi podržao izdavanje novih dokumenata. Sistem registra građana će prihvatiti i pohraniti alfanumeričke informacije o svim građanima BiH. Pružat će informacije drugim podsistemima CIPS-a i izrađivati statistiku i izvještaje,

- Jedinstveni sistem identifikacionih dokumenata građana (CCIS)

Sistem ustvari predstavlja sistem ličnih karata i uključuje (a) Prikupljanje podataka, (b) Izradu dokumenata i (c) Izdavanje dokumenata. Obim nabavke (a), (b) i (c) uključuje ujedno i Hardware i Software kao i komponente obuke osoblja.

- Jedinstveni sistem vozačkih dozvola (CDLS)

Ovaj sistem uključuje (a) Prikupljanje podataka, (b) Izradu dokumenata i (c) Izdavanje dokumenata. Obim nabavke (a), (b) i (c) uključuje ujedno i Hardware i Software kao i komponente obuke osoblja. Ovaj sistem će početi sa radom tek nakon potpune uspostave CRS i CCIS. CCIS tehnologija se primjenjuje i na CDLS.

Faza 2 uključuje roll out sistem u preostalim 118 C lokacija i isporuku preostalim 2.050.000 ličnih karata i 1.300.000 vozačkih dozvola.

Pored Faze 1 i 2, ponuđene su i sljedeće gore navedene opcije :

- Podsystem saobraćajnih dozvola je ponuđen kao opcija. Saobraćajne dozvole bi postale operativne nakon što proces CRS i CCIS postanu potpuno operativni,
- Podsystem pasoške aplikacije je ponuđen kao opcija. Pasoški podsystem bi postao operativan nakon što procesi CRS i CCIS postanu potpuno operativni,
- Dalje, biće ponuđen ugovor o održavanju na 2 godine koji počinje nakon roka garancije/održavanja.

Ove opcije su predmet dogovora između strana vezanim za vrijeme isporuke.

Ostali Aneksi Ugovora definišu :

Aneks III Ugovora definiše uslove finansiranja.

Aneks IV Ugovora definiše procedure izmjene zahtjeva (change requests).

Aneks V Ugovora definiše organizaciju projekta.

Aneks VI definiše Plan projekta.

Ugovor se sastoji i od dva Addenduma.....

Addendum no.1 odnosi se na ovjeru (potvrdu) kupca i isporučioća jedanaeset procedura izmjene zahtjeva (Change Requests) u iznosu od 120.615,52 EUR. Radi se o zamjeni ugovorene opreme koja je nepotrebna sa opremom koja je funkcionalno potrebna u vezi projekta CIPS, a što je regulisano Aneksom 4 Ugovora sa Siemensom.

Addendum no. 2 predviđa, s obzirom na izmjene u organizaciji ministarstava, prenos svih prava i obaveza na Ministarstvo za civilne poslove. Takođe, izmjenjene su pojedine tačke cashpointa vezano za rok otvaranja drugog akreditiva za fazu 2. projekta i pomjeranje rokova faze 2. za četiri mjeseca.

Revizijom su uočene određene slabosti tehničkog aspekta projekta CIPS koje se odnose na sljedeće :

- **Potrebno je nakon implementacije projekta otkupiti izvorni kod sistema za koji se pouzdano ne zna cijena. Ovo svakako treba obuhvatiti u prijedlog za obuhvatanje nove studije isplativosti projekta odnosno tačke isplativosti projekta. Takođe, otkup izvornog koda će omogućiti domaćim institucijama upravljanje projektom nakon isteka ugovora sa firmom «Siemens».**
- **Treba razmotriti kako se opredijeliti kod ugovorenih procedura za izmjenu zahtjeva (change requests) koja predviđa da se nefunkcionalna oprema mora zamijeniti nekom drugom makar ona bila i nepotrebna, a sve u okviru ugovorenog iznosa,**
- **U periodu od 29.01.03 do 09.06.03 desilo se 17 sistemskih grešaka zbog kojih kompletan sistem izdavanja ličnih karata povremeno nije radio. Proizvođač je unaprijed dogovorenom komunikacijom uredno obavještavan o problemima rada sistema. Utvrđeno je da je osnovni uzrok sporog rada i prekida rada sistema problem kreiranja izvještaja Oracle-a. Obzirom da Oracle još uvijek nije uspio otkloniti pomenute probleme pri radu sistema, direkciji se preporučuje da u budućim kreiranjima aplikacija, prije svega aplikacije za saobraćajne dozvole, razmotri opciju korištenja neke druge sistemske platforme ukoliko postojeća nije u stanju zadovoljiti potrebe.**

Ocjenu kompletnog tehničkog aspekta projekta CIPS koja se odnosi na projektnu dokumentaciju i njen sadržaj, Kancelarija za reviziju nije bila u mogućnosti izraziti s obzirom na ograničenost raspoloživog vremena i potrebnu pomoć specijaliste iz oblasti komunikacija.

Sagledavajući rad i aktivnosti Direkcije za implementaciju projekta CIPS na ostalim tehničkim aspektima cjelokupnog projekta, revizija je u okviru svojih mogućnosti i uz navedene primjedbe, stekla razumno uvjerenje da su aktivnosti na implementaciji projekta «CIPS» obavljane u skladu sa zahtjevima koji su propisani zakonima i odobrenjima datim od strane Savjeta ministara.

2.4.2. Istorija projekta i nalazi revizije kroz finansijski aspekt projekta CIPS

Aktivnosti OHR-a MUP-ova i Savjeta ministara BiH na projektu datiraju od početka 2000. godine. Izvještaj o proceduri izbora podizvođača i integratora projekta dao je ambasador Donald Hays. Nakon verifikovanja ove procedure od strane Savjeta ministara u tadašnjem sazivu, došlo je do konačnih pregovora i sklapanja ugovora sa firmom Siemens. Sačinjen je Sporazum o poslovno – tehničkoj saradnji sa poštama i telekomima u BiH u cilju realizovanja komunikacione mreže i pripreme prostora za Državni portal.

Hronologija dešavanja¹ :

Pisani materijali iz izvještaja gospodina Donalda Haysa pokazuju da je OHR pokrenuo proces konsultacija sa Ministarstvom civilnih poslova i komunikacija o tehničkim pitanjima koja se odnose na zajedničku vozačku dozvolu još u decembru 1998, a sa MUP-ovima u januaru 1999. godine. Ove dvije godine teško je bilo rekonstruisati, jer nema pisanih dokumenata i informacija.

- 18.02.2000. objavljen je zahtjev za softver ličnih karata i vozačkih dozvola (Statement of Qualification – SOQ) od strane OHR-a u Dnevnom avazu i Nezavisnim novinama. Istovremeno, OHR je pripremao i zahtjeve za dostavu ponuda za jedinstveni pasoš, za opremu i materijal za izradu ličnih karata i vozačkih dozvola. Ovi zahtjevi za dostavu ponuda upućeni su od strane OHR-a direktno na adrese ograničenog broja inostranih firmi, koristeći se odredbama člana 23. WTO sporazuma kada se radi o nabavkama za «nacionalnu sigurnost».
- 29.06.2000. tehnička radna grupa, čiji je zadatak da formuliše najefikasnije i najekonomičnije mjere za uvođenje zajedničkog novog pasoša, kao i ostala tehnička pitanja vezano za poslove u okviru Ministarstva civilnih poslova i komunikacija, formirana je na inicijativu OHR-a dopisom od 29.06.2000. od strane Mihaela Fluegger-a, vršioca dužnosti šefa političkog odjela OHR-a

Radnu grupu su sačinjavali predstavnici :

Ministarstva civilnih poslova i komunikacija BiH	Milan Đorđević,
MUP-a Republike Srpske	Goran Dubinović,
MUP-a Posavskog kantona	Joso Kosić,
MUP-a Tuzlanskog kantona	Jasenka Šehanović

Joso Kosić je ubrzo napustio MUP, a zamijenio ga je Krešimir Kevo.

Svi članovi radne grupe su obavijestili svoja ministarstva i dobili saglasnosti da sarađuju u radnoj grupi, ali da se drže tehničke strane i bez mogućnosti da odlučuju bilo šta u političkom i tehničkom smislu (Intervjuisanjem Jasenka Šehanovića rečeno je da je radna grupa u tom smislu dobila pismeni nalog OHR-a)

- 05.07.2000. prvi sastanak radne grupe održan u prostorijama OHR-a u Sarajevu na kojem su prisustvovali još Michael Rios i Wolfgang Kufer. Na sastanku se raspravljalo o mogućoj problematici ako dođe do izmjena pasoša, kao i dosadašnjim iskustvima na izradi pasoša;
- 18.07.2000. na sastanku u Sarajevu radna grupa upoznata sa zahtjevom koji je poslat na četiri izabrane firme (što je učinio OHR) koje bi trebale da ponude knjižice za pasoše prema evropskim standardima kvaliteta (Bundesdruckerei-Njemačka, Geseke-Devrient Njemačka, Orell Fusell Švicarska i Fransoa Charles Obertur Francuska);
- 01.08.2000. u Lukavici u prostorijama MCPK predložene su kovertirane ponude tri firme (odustala firma Orell Fusell) Otvorene su sve tri ponude koje su sadržavale tehničke karakteristike pasoških knjižica i njihovi uzorci. Nakon ispitivanja izvršeno je bodovanje prema pripremljenim elementima, kovertiranu ponudu pojedinačno i predate Michael Riosu;
Istovremeno, OHR je izdao zahtjev za ponude za izradu softvera ličnih karata i vozačkih dozvola na tri firme koje su predhodno kvalifikovane (OPS Konzorcijum koji sačinjavaju Ping Sarajevo, Optima Mostar i Optima Banja Luka, ZIRA Sarajevo i OCEAN Sarajevo – Travnik)
- 03.10.2000. izvršena je ocjena i procjena tehničkih karakteristika ID kartica za lične karte i vozačke dozvole za ponude koje je pribavio OHR, i kovertirano je bodovanje. Firme koje su učestvovala na ponudi su Polaroid USA, ZM USA, TRUB Švicarska, DATA Njemačka, Fransoa Charles Obertur Francuska. Prisutni Michael Haner i Predrag Šofranac ispred OHR-a;

¹ Korištene pisane Informacije iz dokumentacije Direkcije CIPS projekta

- 12.10.2000. u Lukavici diskutovano je o konceptu projekta ličnih karata i vozačkih dozvola kao i poslovima vezano za izbor ponuđača za izradu softvera za ovaj projekat za tri firme koje su ušle u uži izbor;
- 31.10.2000. u Banja Luci je održan sastanak radne grupe u MUP-u RS gdje su otvorene ponude navedene tri firme za izradu softvera ličnih karata i vozačkih dozvola i razmatrane tehničke karakteristike. Konstatovano je da pored iscrpne analize ponuđača nije moguće izvršiti bodovanje, te je dogovoreno da se razgovori obave direktno sa ponuđačima u Mostaru;
- 08.11.2000. u Mostaru je održan sastanak u MUP-u kantona sa svakim od ponuđača koji su imali 40 minuta za izlaganje i 30 minuta za postavljanje pitanja. Nakon razgovora izvršeno je bodovanje kao i kovertiranje koje su kod sebe zadržali predstavnici OHR-a;
- slijede pozivi OHR-a za rukovođenje CIPS projektom i integracione usluge upućeni na četiri inostrane firme (koristeći odredbe člana 23. WTO sporazuma) i to : IBM, UNISIS, SIEMENS, EDS. Stigla je samo jedna ponuda od Siemens-a koja je tehnički evaluirana od strane tehničke grupe;
- 30.01. i 31.01.2001. u prostorijama MCPK, na zahtjev OHR-a, održana je prezentacija CIPS projekta gdje se pojavio Siemens kao integrator projekta na prijedlog OHR-a;

Revizija je istraživala da li je firma Siemens predhodno učestvovala u kreiranju projekta i kreiranju projektne i tenderske dokumentacije. Intervjuisanjem više izvora dobili smo odgovor da Siemens nije predhodno učestvovao u kreiranju projektne i tenderske dokumentacije.

Narednih godinu dana, dakle od početka 2001. godine do početka 2002. godine, dolazi do određenog zastoja u realizaciji projekta, koji je prema sakupljenim dokumentima rezultat neusaglašenih stavova u vezi načina izbora ponuđača, koji su u pogledu finansijskih parametara, izbor OHR-a. Aktivnosti OHR-a, MUP-ova i Savjeta ministara intenzivirane su poslije 11. septembra 2001. godine.

U tom intervalu, radna grupa vrši određene aktivnosti na daljem preciziranju funkcionisanja projekta u saradnji sa OHR-om. U tom smislu urađeno je sljedeće :

- 14.02.2001. radna grupa je otputovala na radni sastanak u Cirihi u posjeti izabranoj firmi TRUB za štampanje ličnih karata i vozačkih dozvola. Na sastanku se radilo o modificiranju projekta CIPS i njegovom prilagođavanju BiH stvarnosti;
- 07.03.2001. u MCPK nastavljene su konsultacije iz Ciriha;
- 21. – 23.03.2001. na sastanku u Bremenu definisana je optimalna konfiguracija sistema, tipovi lokacija, i uobičajen projekat do nivoa da bi se ponovo mogao prezentirati političkim strukturama koje se trebaju izjasniti;

Grupa je od OHR-a tražila da se za dalji rad tehničke grupe dobije saglasnost od pripadajućih ministarstava i da dobiju papir na kome bi bila precizirana njihova djelatnost, što je OHR i uradio.

- Krajem 2001. godine dolazi do usvajanja seta zakona koji stvaraju pretpostavke za otpočinjanje projekta CIPS. Radi se o sljedećim zakonima :
 - Zakon o ličnoj karti državljanina Bosne i Hercegovine;
 - Zakon o jedinstvenom matičnom broju;
 - Zakon o prebivalištu i boravištu državljanina BiH;
 - Zakon o zaštiti ličnih podataka;
 - Zakon o centralnoj evidenciji i razmjeni podataka.
- 26.10.2001. – 35 sjednica SM, donijeta odluka o nastavku razvoja projekta CIPS.

Aktivnosti na projektu tokom 2002. i 2003. godine praćene su kroz Sjednice Savjeta ministara.

- 03.01.2002. - 46. sjednica SM, imenovanje dr. Mirka Škrbića za Projekt menađera. Predhodno, gospodin Škrbić je od 15.10.2001. godine zaposlen kao Savjetnik za telekomunikacije predsjedavajućeg Savjeta ministara,
- 06.02.2002. – 53. sjednica SM, prihvaćena Informacija o aktivnostima na projektu, predložen plan za realizaciju, zaduženo MCPK da redovno informiše Savjet ministara o projektu CIPS,
- 07.02.2002. – 54. Sjednica SM, ustupanje prostorija na V spratu zgrade Savjeta ministara za projekat CIPS,
- 21.02.2002. – 56. sjednica SM, potvrda revidiranog tehničkog koncepta projekta CIPS, formiranje radne grupe u sastavu : Seadeta Cerić, Dragiša Stanković i Anton Rill koja će u saradnji sa OHR-om preuzeti svu relevantnu dokumentaciju vezano za dosadašnje aktivnosti na projektu.

Dokument «Tehnički koncept projekta CIPS» odložen je u dosijeu revizije. On ukratko opisuje razloge za implementaciju projekta, ciljeve projekta, obim projekta, opšti koncept informatizacije, viziju i strategiju, formiranje NOC-a, pravnu regulativu, definiciju standarda, lokalitete obrade i potrebnu opremu, mrežu i komunikaciju, razvoj aplikativnog softvera, obuku, sigurnost i zaštitu, implementaciju, održavanje sistema, dokumentaciju projekta. Intervjuisanjem Antona Rilla u vezi izuzimanja dokumentacije od OHR-a obrazloženo je da su predstavnici OHR-a donijeli dokumentaciju u 5 registratora na sastanak u CIPS, ali da su je odmah zatim i vratili u svoje kancelarije.

- 07.03.2002. – 58. sjednica SM, odluka da se prihvati izvještaj radne grupe o provedenoj proceduri kod izbora integratora,
- 28.03.2002. – 60 sjednica SM, potrebno ubrzati proces implementacije projekta, rasprava o pitanjima finansiranja projekta, prihvatanje dizajna lične karte, prihvaćena informacija o izradi glavnog izvedbenog projekta za rekonstrukciju V sprata, data saglasnost za zaključivanje ugovora sa Arhitektonskim fakultetom Sarajevo o izradi i isporuci sve investiciono-tehničke dokumentacije i konsultantske usluge za rekonstrukciju V sprata.
- 04.04.2002. – 61. sjednica SM, vezano za finansiranje projekta zaključeno da budžet za 2002. godinu treba donijeti što prije, ukazano na sigurnosni i politički aspekt projekta, data zaduženja o predlaganju konkretnih zaključaka koji će dovesti do sklapanja ugovora sa firmom Siemens. Zaduženi Mirko Škrbić, Svetozar Mihajlović i Anto Domazet da u skladu sa zakonskim propisima predlože rješenja u vezi finansiranja projekta,

Treba napomenuti da je postojala prva varijanta ugovora sa Siemensom na iznos od 20.355.028 EUR. Intervjuisanjem Škrbića i Šehanovića u vezi ovoga zapisano je da je tehnički tim smanjio ovu cijenu zahvaljujući tome što je izvršeno smanjenje sa 20 lokacija za štampanje (20 servera), na 1 lokaciju za štampanje (2 servera), što projekat čini jeftinijim i istovremeno sigurnijim. (Izvodi iz prvobitnog Ugovora nalaze se u dosijeu revizije).

- 11.04.2002. – 62. sjednica SM, pitanja lokacije štamparije, prihvaćen izvještaj o provedenoj tenderskoj proceduri za izgradnju objekta na V spratu, ovlašten M. Škrbić da potpiše ugovor sa izvođačem.

Revizijom je uočeno da tender za izbor izvođača radova na rekonstrukciji i adaptaciji V sprata zgrade Savjeta ministara u Sarajevu i zgrade Medicinske elektronike u Banja Luci nije bio javan, već izborom direktnih, ciljanih izvođača koji su prošli predkvalifikacije po metodi «fidic». Ovo se pravda vremenskim ograničenjima za implementaciju projekta, tehničkim pretpostavkama (uslovima) koje nemaju svi izvođači, eliminisanjem firmi koje su inače nekonkurentne, ostvarenom povoljnom cijenom po kvadratnom metru (oko 760

KM/m2 u Sarajevu i oko 200 KM/m2 u Banja Luci), odlukom Savjeta ministara o prihvatanju procedure i mogućnošću da se i ova investicija može podvesti pod član 23. WTO-a («nacionalna sigurnost projekta od posebnog interesa»).

- 18.04.2002 – 63. sjednica SM, obavljena rasprava o toku realizacije projekta, zaduženo MCPK i Ministarstvo za trezor da pripremi prijedlog konkretnih rješenja finansiranja projekta.
15.04.2002. godine, advokat Plamenko Čustović, po zaključku Savjeta ministara, dao je sa pravnog aspekta prijedloge za izmjene i dopune ugovora sa firmom Siemens u cilju preciznijih definisanja pojedinih odredbi ugovora i zaštite interesa Bosne i Hercegovine, kao ravnopravne ugovorne strane.
- 29.04.2002. – 64. sjednica SM, dolazi do realizacije projekta CIPS time što je Savjet ministara razmotrio i prihvatio Ugovor o izradi i održavanju sistema zaštite dokumenata građana između Bosne i Hercegovine i Siemens Business Services, a u koji su ugrađene sugestije iz mišljenja pravnog eksperta koje je traženo po zaključku Savjeta ministara sa predhodne sjednice. Zaključeno je da potpisnik ugovora u ime Bosne i Hercegovine bude ministar civilnih poslova i komunikacija. Istovremeno, Savjet ministara je razmotrilo i u skladu sa mišljenjem Pravne službe SM i sugestijama datim u raspravi, donio odluku o osnivanju Direkcije za implementaciju projekta CIPS sa prijedlogom sistematizacije.

Uz ocjenu da ponuđeni prijedlog sistematizacije radnih mjesta U Direkciji praktično ima privremeni karakter, zaduženo je Ministarstvo civilnih poslova i komunikacija da u skladu sa prijedlozima datim u raspravi razmotri ponuđene sugestije na tekst sistematizacije (pitanje zaduženja i ovlaštenja u Direkciji, zaštita i sigurnost objekata i dokumenata itd), kao i da se od entitetskih vlada zatraži izjašnjenje na utvrđeni iznos prijedloga cijena na lične dokumente, te način alokacije sredstava odnosno prihoda po tom osnovu.

Savjet ministara je takođe zaključio da MCPK u svojim predstojećim aktivnostima ima u vidu sugestije po pitanju utvrđivanja lokacije u Banja Luci i uslova pod kojima će se lokacija koristiti, te da se zapošljavanje u Direkciji vrši uz pribavljeno mišljenje Kadrovske komisije Savjeta ministara, kao i poštovanje Zakona o državnim službenicima, bez obzira što isti još nije usvojen.

- 09.05. i 12.05.2002. – 65. sjednica SM, Direkcija CIPS-a se zadužuje da redovno daje izvještaje o razvoju projekta. Zadužena je pravna služba SM da razmotri predloženi nacrt ugovora sa poštama i telekomima,
- 16.05.2002. – 66. sjednica SM, prihvaćeni nacrti ugovora sa poštama i telekomima, postavljen dr. Mirko Škrbić za direktora Direkcije projekta CIPS,
- 29.05.2002. otvoren projektni račun u Poštanskoj banci za transfer avansa i investiciju.

Prenos sredstava na projektni račun Direkcije CIPS-a, čiji je potpisnik bio Škrbić M, vršen je sa depozitnog računa CIPS-a u Trezoru. Promet na ovim računima odnosi se na promet sredstava uplaćenih od JP BH pošte BiH u iznosu od 2.805.360 KM utrošenih za uplatu avansa Siemensu i investiciju na rekonstrukciji zgrada u Sarajevu i Banja Luci.

Pošte

Postupcima revizije obuhvaćeni su ugovori o poslovno tehničkoj saradnji sa poštama koji su analizirani i tražena su pojašnjenja odgovornih osoba. Ugovori predviđaju inicijalna sredstva sve tri pošte od čega je samo JP BH pošte ispoštovalo ugovor o sufinansiranju projekta u iznosu od 2.805.360 KM (od ovog iznosa uplaćen je avans Siemensu u iznosu od 1.000.000 EUR, a ostalo je utrošeno za investiciju rekonstrukcije zgrada u Sarajevu i Banja Luci i troškove projekta – akreditiva). JODP Srpske pošte Banja Luka nije uplatilo sredstva u iznosu od 1.359.466,23 KM, kao i HPT Mostar (1.049.875,16 KM) predviđene za sufinansiranje projekta.

Ova sredstva nisu bespovratna, tako da će postojati obaveza projekta prema JP BH poštama koja po aneksu dospijevaju 15.06.2003. godine (2.805.360 KM) uz eventualno umanjeње za dio nabavljene opreme iz projekta za potrebe pošte.

Ugovori o servisiranju projekta predviđaju troškove projekta koje se plaćaju poštama za :

- sve usluge pošta iz okvira registrovane djelatnosti (usluge blindiranih vozila, transporta opreme, iznajmljivanje prostora za obuku, reklamiranje, oglašavanje itd),
- troškove na ime zakupa šaltera 20 KM/m² uvećanu za 100 KM mjesečno za svako šaltersko mjesto,
- na ime manipulativnih troškova 2,5 KM (nije precizirano, a po rječima odgovornih treba da stoji 2,5 KM po izdatom dokumentu – lična karta i vozačka dozvola).

Revizijom su uočene određene nepreciznosti ugovora sa poštama koje se odnose na sljedeće :

- ukupna kvadratura poštanskih šaltera nije utvrđena i neznata se precizno koliki su mjesečni troškovi zakupa,
- nije precizno definisano šta znače «manipulativni troškovi». Ako su to troškovi za investicije koje pošte trebaju da urade za opremanje šaltera, ne postoje procjene niti predračuni investicija,
- nije precizno definisano da li su troškovi 2,5 po svakom izdatom dokumentu i kojim dokumentima,
- nije nam poznato da li je Savjet ministara upotpunosti upoznat da u kontekstu najnovije cijene lične karte (10 KM) i vozačke dozvole (40 KM), budžetu pripada 7,5 KM od svake lične karte i 37,5 KM od svake izdate vozačke dozvole. Pored toga kada projekat dostigne fazu nulte isplativosti tj. kada pređe u fazu dobiti (preciznije «nakon ispunjenja ugovornih obaveza prema investiciji projekta»), slijede izdaci za MUP-ove 3,5 KM za izdatu ličnu kartu i 10 KM za izdatu vozačku i saobraćajnu dozvolu (omjer je naslijeđen iz predhodnog omjera za izdavanje pasoša 33.33% MUP-u i 66.66% budžetu).

Revizija preporučuje preispitivanje ovih ugovora i njihovo preciziranje u smislu navedenih primjedbi.

Zaposleni

Postavljenja u Direkciji CIPS-a (direktor i dva pomoćnika) izvršena su na prijedlog Kadrovske komisije Savjeta ministara. Ostalih pet stalno zaposlenih koji su prateće osoblje (što ukupno čini 8 stalno zaposlenih) zaposleno je bez konkursa. Dakle za sve zaposlene nije bilo konkursa.

Ostalih 62 zaposlena, zaposlena su po ugovoru o djelu odnosno po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima. Strukturu čini 90% zaposlenih iz MUP-a. U narednom periodu postojaće postepena tendencija smanjivanja zaposlenih po ugovorima (do 50% do sredine godine).

Nedavno je objavljen konkurs za 18 zaposlenih u Direkciji CIPS.

Postoji tendencija za postepeni prelazak u stalno zapošljavanje, s obzirom da je trenutno ključno osoblje zaposleno po ugovoru o djelu. Najveći iznosi ugovora o djelu iznose 1.350 KM, tako da osoblje prema riječima odgovornih i kada se uračuna njihova redovna plata, nije dovoljno stimulirano (plaćeno) u odnosu na značaj cjelokupnog projekta. Dalja perspektiva nakon završene implementacije predviđa gašenje Direkcije za implementaciju projekta CIPS i formiranje Sektora pri Ministarstvu civilnih poslova koji će podržavati stalno funkcionisanje baze podataka.

Ugovori za angažovane na implementaciji projekta imaju privremeni karakter koje stalno treba produžavati. Revizija preporučuje rješavanje pitanja zaposlenih na adekvatan način, kroz stalni radni odnos i stimulisanje ključnog osoblja.

- 06.06.2002. – 69 sjednica SM, Pismo OHR-a Savjetu ministara o administrativnim smetnjama u vezi otvaranja akreditiva, traži se veća autonomija direkcije, navode se sumnja da postoji sistematsko protivljenje projekta, zadužen direktor direkcije da napravi platformu za racionalizaciju resursa u okviru projekta,
- 13.06.2002. – 70 sjednica SM, prijedlog za formiranje Komisije za zaštitu podataka za izradu podzakonskih akata o zaštiti i prenosu podataka,
- 18.06.2002. usvajanje budžeta institucija BiH za 2002. godinu,
- 20.06.2002. – 71 sjednica SM, prijedlog racionalizacije pri realizaciji državnih i entitetskih informacionih sistema,

Uz projekat CIPS u toku je razvoj nekoliko IT sistema u BiH, a područja koja se obrađuju su : DGS, Policija, Poreska uprava, Carinska uprava, Zdravstvo, Sudstvo.

- 27.06.2002. – 72. sjednica SM, nabavka hardverske opreme i odabir dobavljača za mrežnu opremu putem pozivne liste, mišljenje o ponudi korištenja prostora u zgradi Medicinske elektronike u Banja Luci, priprema dinamičkog plana realizacije projekta.

Troškovi projekta i cijena

Na sjednici je donijeta i odluka o otvaranju akreditiva za nabavku opreme za projekat CIPS na ukupan iznos od 7.684.908 EUR (I faza). Akreditiv je otvoren 03.07.2002. godine u korist Siemens kod Raiffeisen banke Sarajevo, kao jedine od više zahtjevanih, koja je ispunjavala uslove koji regulišu obim plasmana u odnosu na kapital.

Istovremeno, data je saglasnost za kratkoročno kreditno zaduženje do visine naznačenog iznosa i davanje garancije za izvršenje obaveza po akreditivu.

Konfirmirani otvoreni akreditiv odobren je na period do 05.11.2002. godine, ali je produžen zbog izvjesnog kašnjenja u realizaciji implementacije (ukupno kašnjenje projekta prema «cashpointima» iz ugovora je četiri mjeseca).

Kredit po akreditivu odobren je do 30.04.2003. godine.

Dosadašnji troškovi akreditiva koji se odnose na proviziju po akreditivu, proviziju EBRD-u i kamate iznose 467.209 KM.

Tokom pripreme državnog budžeta za 2003. godinu, MMF je postavio striktna ograničenja za dug od 40.000.000 KM za projekat CIPS. MMF je dodijelio jednokratno odobrenje na osnovu razumijevanja da će izdavanje dokumenata početi sredinom 2002. godine (stvarno izdavanje počelo u januaru 2003. godine uz određene smetnje radi neusaglašene cijene). Trenutna projekcija pokazuje da je BiH već iskoristila 94% MMF-ovog plafona CIPS duga.

Trenutni prihodi se nalaze na veoma malom nivou oko 5% prvobitno predviđenih, s tim što je zbog problema oko definisanja cijena dokumenata, početnog izdavanja po većim cijenama (13,5 KM lična karta) i konačnog definisanja cijena, došlo do situacije da je izdato preko 10.000 ličnih karata po većim cijenama i potrebno je vratiti građanima oko 40.000 KM.

Projekcija troškova CIPS projekta u KM pokazuje sljedeće:

- prvi akreditiv	15.030.373
- troškovi akreditiva	500.000
- dug pošti	2.805.360
- drugi akreditiv	13.049.671
- troškovi akreditiva	500.000
- budžet Direkcije za 2003.	<u>5.600.000</u>
UKUPNO	37.485.404

Savjet ministara je u decembru 2002. godine ustanovio cijenu lične karte i vozačke dozvole na osnovu detaljne analize priliva novca (cash-flow) pripremljene od strane BiH i međunarodnih stručnjaka.

Treba napomenuti da je donesena cijena i saobraćajne dozvole, iako nije moguće odrediti kalkulaciju cijene s obzirom da ovaj posao tek predstoji (nije poznata konačna cijena troškova izrade dokumenata).

Analiza priliva novca (cash-flow) predstavljala je predviđanje planiranih prihoda i troškova na osnovu informacija dostupnim u 2002. godini. U međuvremenu se došlo do novih saznanja i parametara, tako da je poznata konačna cijena dokumenata i mogu se preciznije isplanirati troškovi.

Revizija preporučuje da Direkcija CIPS-a i međunarodni stručnjaci koji su bili uključeni u izradu analiza, izrade konačnu i preciznu Analizu priliva novca (cash-flow), odnosno tačke isplativosti projekta i njegov prelaz iz faze gubitka u fazu dobitka, vodeći računa o sljedećem :

- **da se uzmu u obzir troškovi koji pripadaju poštama u iznosu od 2,5 KM po svakom izdatom dokumentu,**
- **da se uzme u obzir dug JP BH poštama u iznosu od 2.805.360 KM,**
- **da se preciznije izvedu troškovi kapitala (kamata, provizija),**
- **da se planirani budžet Direkcije CIPS-a (a koji se odnosi na plate zaposlenih, zakup poštama i telekomima i kapitalne izdatke izvan ugovora sa Siemensom) unese prema dinamici trošenja po mjesecima,**
- **da se uzme u obzir iznos otkupa izvornog koda koji treba otkupiti od Siemens.**

Kod troškova koji se odnose na planirani budžet Direkcije u iznosu od 5.600.000 KM, da ne bi došlo do dupliranja troškova, revizija preporučuje da se precizno definišu troškovi koji terete ovaj budžet i troškovi koji terete projekat. Ovo navodimo iz razloga što se troškovi Direkcije CIPS plaćaju sa Jedinim računom Trezora a troškovi projekta sa računa projekta otvorenog kod Raiffeisen banke u Sarajevu.

Račun kod Raiffeisen banke u Sarajevu otvoren je prema odluci Savjeta ministara koju je izvršilo Ministarstvo za trezor u 2003. godini, s tim da će se projektni račun koji je otvoren u 2002. godini na ime Direkcije za implementaciju projekta CIPS ugasiti. Na ovaj račun bila su uplaćena sredstva JP BH pošta koja su iskorištena za uplatu avansa Siemensu u iznosu od 1.000.000 EUR (1.955.830 KM), troškove otvorenog I akreditiva i troškove investicije za rekonstrukciju V sprata zgrade Savjeta ministara (562.334 KM) i zgrade Medicinske elektronike u Banja Luci (209.361 KM).

- 18.07.2002. – 75. sjednica SM, informacija o razvoju centra za personalizaciju dokumenata u Banja Luci, informacija o dizajnu lične karte, oslobađanje od plaćanja carine na opremu koja se uvozi od Siemens,
- 25.07.2002. – 76. sjednica SM, informacija o realizovanju ugovora sa poštama, odluka o proglašenju projekta CIPS kao projekta od posebnog nacionalnog interesa za Bosnu i Hercegovinu,
- 08.08.2002. – 78. sjednica SM, informacija o razvoju centra za personalizaciju dokumenata u Banja Luci, prednacrt ugovora o zakupu i korištenju poslovnog prostora u Banja Luci, informacija o nabavci auta za servis. (donijeta odluka o kupovini vozila marke «Oktavija-kombi» i formiranju komisije za zaštitu podataka,
- 29.08.2002. – 80. sjednica SM, prihvaćena informacija o realizaciji ugovora sa poštama,
- 30.09.2002. – 83. sjednica SM, usvojena informacija o razvoju aplikacije za putne isprave i registraciju vozila pri CIPS projektu,
- 10.10.2002. – 85. sjednica SM, informacija o presjeku stanja razvoja CIPS projekta, realizacija projekta, imenovanje pomoćnika direktora za finansije Antona Rilla i pomoćnika direktora za pravne poslove Amile Tahirbegović,

- 17.10.2002. – 87 sjednica SM, donijeta odluka o odobravanju sredstava iz tekućih rezervi budžeta za Direkciju CIPS-a u iznosu od 45.217,00 KM, odluka o odobravanju sredstava za preuređenje prostora Centra za personalizaciju dokumenata u Banja Luci,
- 24.10.2002. – 88 sjednica SM, usvajanje informacije da se u skladu sa potpisanim Memorandumom o razumijevanju izmrđu Vlada Federacije BiH, Republike Srpske i Savjeta ministara BiH raspiše tender za izradu potrebnih dokumenata za registraciju motornih vozila
- 02.12.2002, stupanje na snagu Pravilnika o cijeni obrazaca ličnih dokumenata
 - 10 KM lična karta,
 - 30 KM vozačka dozvola,
 - 30 KM saobraćajna dozvola
- 13.02.2003. – 2 sjednica SM, donijeta odluka o aktiviranju depozitnog računa kod Raiffeisen banke Sarajevo za prikupljanje prihoda od izdavanja ličnih dokumenata građana BiH;
- 20.02.2003. – 3 sjednica SM, informacija o presjeku CIPS projekta, zaključeno da se podržava CIPS projekat,
- 07.03.2003. informacija za Savjet ministara o provođenju procedure za javnu nabavku registarskih tablica, stikera, saobraćajnih dozvola i vlasničkih knjižica za vozila,
- 14.03.2003. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o cijeni obrazaca ličnih dokumenata,
 - 10 KM lična karta,
 - 40 KM vozačka dozvola,
 - 40 KM saobraćajna dozvola
- 21.03.2003. upućeno pismo Direkcije CIPS-a ministrima civilnih poslova i vanjskih poslova u vezi aktivnosti na uspostavljanju centralne baze podataka o putnim ispravama.

2.4.3. Interne kontrole menadžmenta

Ovdje su obrađene kontrole na višem nivou, s obzirom na kompleksnost projekta, posmatrane u odnosu na rukovođenje projektom linijom hijerarhije : Savjet ministara – ministar Civilnih poslova – direktor Direkcije CIPS.

Realizacija projekta CIPS u značajnoj mjeri uslovljava pozicija Direkcije za implementaciju projekta unutar strukture Savjeta ministara i razgraničenja nadležnosti u donošenju odluka između Direkcije, Ministarstva civilnih poslova i Savjeta ministara.

Pisani dokumenti koji opisuju nadležnosti, obaveze i odgovornosti u odnosu na navedenu liniju rukovođenja ne postoje. Neformalno je određeno da bi Savjet ministara trebao donositi strateške odluke, Ministarstvo civilnih poslova taktičke, a Direkcija da sprovodi odluke. Inicijativu za pokretanje tehničkih pitanja u vezi implementacije projekta pokreće Direkcija za implementaciju projekta CIPS.

Direktor Direkcije CIPS-a nema samostalna ovlaštenja za donošenje odgovarajućih odluka, osim u slučajevima kada dobije takva ovlaštenja od strane Savjeta ministara.

Preporučujemo da se u pisanoj formi donesu pravila i procedure u vezi razgraničenja nadležnosti, obaveza i odgovornosti između Direkcije, Ministarstva civilnih poslova i Savjeta ministara. Potrebno je da se definiše koja još ministarstva iz domena svoje nadležnosti trebaju procjenjivati značaj pojedinih odluka u odnosu na projekat CIPS.

2.4.4. Knjigovodstveno obuhvatanje projekta

Direkcija za implementaciju projekta CIPS integrisala je podatke u Jedinstvenu glavnu knjigu Trezora koji se odnose na fakture Siemensu za prvu fazu projekta, projektni račun putem kojeg je finansiran avans Siemensu i investicija rekonstrukcije i adaptacije V sprata zgrade Savjeta ministara u Sarajevu (NOC Sarajevo) i adaptacija zgrade Medicinske elektronike za štampariju u Banja Luci (NOC Banja Luka). Kroz projektni račun obuhvaćeni su i odgovarajući troškovi projekta nastali u periodu korištenja ovog računa.

Direkcija nije integrisala ostale podatke u Jedinstvenu glavnu knjigu Trezora, što u narednom periodu treba da učini u saradnji sa Ministarstvom za trezor. Ovi podaci se odnose na :

- **vrijednost donacije od strane Vlade Njemačke u iznosu od 1.500.000 EUR-a (2.933.745 KM) koja se odnosi na opremu isporučenu od strane d.o.o. Siemens Sarajevo koja je direktno plaćena na račun dobavljača ,**
- **vrijednost donacije koja se odnosi na kancelarijski namještaj i sigurnosne sisteme u NOC Sarajevo (procjena oko 500.000 KM).**

Takođe, Direkcija treba da ustroji materijalnu evidenciju opreme projekta (hardvera i softvera), ostale prateće opreme projekta i formira inventurne brojeve prema listi opreme.

3. OSVRT NA OBAVLJENU REVIZIJU ZA 2001. godinu

Kancelarija za reviziju izvršila je reviziju poslovanja Ministarstva za 2001. godinu, o čemu je sačinjen Izvještaj o reviziji.

Osvrtom na preporuke predhodne revizije, utvrđeno je da Ministarstvo nije preduzelo sve aktivnosti na otklanjanju nedostataka konstatovanim revizijom, i to :

- Ministarstvo nije izvršilo popis opreme za pasoše lociranu kod entitetskih MUP-ova ;
- Ministarstvo nije upotpunosti usvojilo pravila koja precizno određuju kriterije potrošnje određenih troškova ;
- Ministarstvo nije sumiralo određene potrebe nabavki materijala i usluga na godišnjem nivou i za tako objedinjene potrebe vršilo izbor ponuda javnim oglašavanjem ;
- Preporuke za otklanjanje određenih slabosti informacionog sistema Ministarstva nisu implementirane.

4. REZIME

Tokom obavljanja svog mandata revizija je uočila određene nedostatke u Ministarstva koji se tiču sistema internih kontrola. Utvrđeno je da Ministarstvo nema donesena određena pravila, procedure i kriterije kojima se reguliše trošenje pojedinih sredstava iz Budžeta. Ministarstvu je skrenuta pažnja na ovaj nedostatak i tokom revizije finansijskih izvještaja za 2001. godinu, ali tim povodom Ministarstvo nije ništa učinilo. Takođe, revizijom su utvrđeni i određeni nedostaci informacionog sistema Ministarstva koji nisu otklonjeni prema preporukama revizije za 2001. godinu.

Kontrolom izvršenja budžeta za 2002. godinu, bez obzira što Ministarstvo nije prekoračilo pojedine stavke budžeta, niti ukupan godišnji budžet za 2002. godinu, očigledno je da Ministarstvo nije adekvatno izvršilo planiranje budžetskih stavki, što pokazuju ostvarene preraspodjele unutar pojedinih budžetskih stavki i povlačenje sredstava iz tekućih rezervi budžeta. Takođe, Ministarstvo je sredstva predviđena za "proširenje obima djelatnosti" u iznosu od 514.383 KM utrošila za "sredstva održavanja sistema za izdavanje pasoša", odnosno za izdatke dodatnog štampanja pasoških knjižica.

Kontrolom tekućih izdataka Ministarstva za 2002. godinu, uočene su određene nepravilnosti koje mogu imati uticaja na ekonomičnost i efikasnost trošenja javnog novca. Takođe, Ministarstvo nije u svim slučajevima postupilo u skladu za propisima koji regulišu proces nabavke materijala i usluga.

Pregledom inventurnih listi i kontrolom popisa stalnih sredstava utvrđeno je da stalna sredstva koja se nalaze u MUP-ovima, a koja se odnose na sredstva za izdavanje pasoša, nisu na dan 31. decembar 2002. godine popisana i usaglašena sa stanjem u poslovnim knjigama Ministarstva. Navedena nepravilnost nije vezana samo za 2002. godinu, već i predhodne godine. Ovo upućuje na zaključak da Ministarstvo nema evidencije koliko se tačno ovih sredstava nalazi u MUP-ovima koja su vlasništvo Ministarstva i kolika je njihova vrijednost.

Osvrtom na preporuke predhodne revizije, utvrđeno je da Ministarstvo nije preduzelo sve aktivnosti na otklanjanju nedostataka konstatovanim revizijom za 2001. godinu.

Kontrolom izvršenja projekta CIPS za 2002. godinu utvrđeno je da određene operacije kojima se postiže veća efikasnost vezano za CIPS projekat, nedostaju ili su nedovoljno jasne. Navedeno se odnosi na sljedeće :

- Izvorni kod informacionog sistema CIPS projekta nije otkupljen i ne zna se pouzdano njegova cijena;
- U periodu od 29.01.03 do 09.06.03 desilo se 17 sistemskih grešaka zbog kojih kompletan sistem izdavanja ličnih karata povremeno nije radio. Proizvođač je unaprijed dogovorenim komunikacijom uredno obavještavan o problemima rada sistema. Utvrđeno je da je osnovni uzrok sporog rada i prekida rada sistema problem kreiranja izvještaja Oracle-a.
- Uočeno da tender za izbor izvođača radova na rekonstrukciji i adaptaciji V sprata zgrade Savjeta ministara u Sarajevu i zgrade Medicinske elektronike u Banja Luci nije bio javan, već izborom direktnih, ciljanih izvođača koji su prošli predkvalifikacije;
- Revizijom su uočene određene nepreciznosti ugovora sa poštama koje se odnose na to da ukupna kvadratura poštanskih šaltera nije utvrđena i nezna se precizno koliki su mjesečni troškovi zakupa. Ugovorima nije precizno definisano šta znače «manipulativni troškovi». Za definisanu cijenu iz Ugovora od 2,5 KM, nije precizno definisano da li se poštama plaća 2,5 po svakom izdatom dokumentu i kojim dokumentima;

- Ugovori za angažovane na implementaciji projekta imaju privremeni karakter koje stalno treba produžavati. Pitanje zaposlenih treba riješiti na adekvatan način, kroz stalni radni odnos i stimulisanje ključnog osoblja;
- Direkcija projekta CIPS kroz Savjet ministara donijela je cijenu dokumenta - saobraćajne dozvole, iako nije moguće odrediti kalkulaciju cijene ovog dokumenta s obzirom da je u proceduri izrada tenderske dokumentacije;
- Izrađena Analiza priliva novca ne prikazuje realno tačku isplativosti projekta. Potrebno je da Ministarstvo izradi konačnu i preciznu Analizu priliva novca (cash-flow), odnosno tačaka isplativosti projekta i njegov prelaz iz faze gubitka u fazu dobitka;
- Potrebno je precizno definisati troškove koji se plaćaju iz odobrenog budžeta Direkcije CIPS i troškove koji se plaćaju iz prihoda koje ostvaruje projekat, kako ne bi došlo do nenamjenskog trošenja predviđenih sredstava;
- Revizijom je utvrđeno da ne postoje pisana pravila u vezi razgraničenja nadležnosi, obaveza i odgovornosti između Direkcije projekta CIPS, Ministarstva civilnih poslova i Savjeta ministara.
- Direkcija projekta CIPS nije integrisala podatke u Jedinственu glavnu knjigu Trezora koji se odnose na vrijednost donacije od strane Vlade Njemačke za projekat CIPS u iznosu od 1.500.000 EUR-a (2.933.745 KM) i vrijednost donacije koja se odnosi na kancelarijski namještaj i sigurnosne sisteme u NOC Sarajevo (procjena oko 500.000 KM). Takođe, Direkcija treba da ustroji materijalnu evidenciju opreme projekta (hardwera i softwera), ostale prateće opreme projekta i formira inventurne brojeve prema listi opreme.

Ovlašteni revizor,

Kovinčić Dragoljub, dipl.oec., viši revizor

U revizionom timu učestvovali :

Bošnjak Mirela, dipl.oec., pomoćni revizor

Hamzagić Nermin, dipl.oec., pomoćni revizor

Grabovica Elvedin, dipl.oec., IT revizor

Sarajevo, 10.07.2003 godine

M.P

Izvještaj uručen Ministarstvu :

Datum :

Potvrda prijema :

M.P.